

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/154/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113208931
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madaraszová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4113208931.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35724803, so sídlom Údernícka 5, Bratislava, zast.: TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, proti odporkyni: Q. A., bytom A. 8, za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, zastúpeného JUDr. Ambróz Motyka, advokát, so sídlom Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 391,31 eura s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka konania proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 12C/168/2014-53 zo dňa 1. októbra 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku, ktorým súd prvého stupňa vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplatenia sumy 391,31 eura s príslušenstvom. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol tak, že odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi ich náhradu nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 1, ods. 1,2, § 2, § 3, § 4, § 5 zákona č. 238/2001 Z.z., § 52 ods. 1,2,3, § 53 ods. 1,3,4, § 54 ods. 1,2, § 517 ods. 2, § 524 ods. 1 OZ, § 524 ods. 2, § 558 OZ, § 559 ods. 2, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 110 ods. 1 veta druhá, 2,3 OZ ako aj zisteným skutkovým stavom na základe čoho dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodne podaný. Poukázal na to, že uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ nie je totožné s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ. Uznanie premlčaného práva z hľadiska účinkov spojovaných s § 110 ods. 1 OZ nie je viazané na vedomosť dlžníka o tom, že uznal právo premlčané, právna úprava obsiahnutá v § 558 OZ pre vznik domnienky trvania dlhu vyžaduje, aby ten, kto uznal premlčaný dlh, o premlčaní vedel. Pokiaľ dlžník o premlčaní nevedel, uznanie dlhu právny následok v podobe tejto domnienky nemá, avšak aj tak dôjde k založeniu plynutia novej premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Považoval za preukázané, že medzi VÚB, a.s. a odporkyňou bola dňa 9.11.2007 uzatvorená zmluva o úvere, ktorá vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy. Odporkyňa splátky úveru neuhrádzala riadne a včas, preto banka zosplatnila úver 31.12.2008. Predmetná pohľadávka bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 10.5.2012 postúpená na navrhovateľa. Navrhovateľ podal na Okresný súd Nitra návrh o zaplatenie sumy 391,31 eura s príslušenstvom, ktorý bol súdu doručený dňa 19.3.2013. Navrhovateľ svoj nárok voči odporkyni uplatnil na súde 4 roky a 19 dní po ukončení zmluvného vzťahu, pričom odporkyňa vzniesla námietku premlčania. Navrhovateľ v konaní predložil Dohodu o uznaní dlhu a o úhrade pohľadávky v splátkach, preto súd prvého stupňa posudzoval platnosť uznania dlhu s poukazom na zákon o ochrane spotrebiteľa a formulár - Dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach považoval za uzatvorenú v rozpore s ustanovenia zákona č.250/2007 Z.z. a dobrými mravmi s poukazom na § 3 OZ, pretože sa jedná o tlačivo, ktoré obsahuje ustanovenia o forme splatenia záväzku formou splátkového kalendára a zároveň aj uznanie záväzku, čo je nejasné a súd to považoval za zavádzajúce a nezrozumiteľné pre spotrebiteľa a podpísaním takéhoto tlačiva si zhoršuje spotrebiteľ svoje postavenie a uzatvorenie takejto dohody privodí spotrebiteľovi značnú ujmu. Poukázal na to, že odporkyňa, dohodu pochopila ako splátkový kalendár. Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku považoval z vyššie uvedených dôvodov za neplatný

právny úkon, ktorý svojím obsahom a účelom odporuje zákonu, prieči sa dobrým mravom. Prihliadol na vznesenú námietku premlčania zo strany odporkyne, ktorú považoval za dôvodnú, keď premlčacia doba, ako to vyplýva z ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa v zmysle ust. § 142 ods.1 OSP a v konaní úspešnej odporkyne nepriznal náhradu trov konania, pretože jej v súvislosti s týmto konaním žiadne nevznikli. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne súd prvého stupňa náhradu trov konania nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 150 OSP. Poukázal na to, že v súdnej veci išlo o spotrebiteľskú vec, pričom vo všeobecnosti sú navrhovatelia pravidelne v takýchto veciach zastúpení právnym zástupcom. Často sa pritom navrhovatelia v týchto veciach domáhajú nárokov v rozpore s platnými právnymi predpismi upravujúcimi spotrebiteľské spory, alebo v rozpore s dobrými mravmi. Uvedená skutočnosť podľa názoru súdu prvého stupňa však neznamená, že odporca, prípadne vedľajší účastník na strane odporcu by mal byť zastúpený automaticky právnym zástupcom, a že nemožno objektívne posudzovať podľa § 150 OSP nároky na priznanie náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Uviedol, že úlohou a cieľom vedľajšieho účastníka je ochrana práv spotrebiteľa a združenie by malo mať v svojich radoch osoby, ktoré vedia poskytnúť právne služby v oblasti spotrebiteľských sporov resp. iné odborne zdatné osoby. Úmyslom zákonodarcu bolo, aby združenie na ochranu spotrebiteľa vedelo poskytnúť kvalifikovanú pomoc spotrebiteľovi a nie, aby sa združenie na ochranu spotrebiteľa dávalo ďalej zastupovať právnym zástupcom, keďže ide o oblasť, v ktorej by sa mal vedľajší účastník vyznať. A ak by z nejakého dôvodu bolo zastúpenie právnym zástupcom nutné, tak bez práva na náhradu trov konania. V tejto súvislosti poukázal na to, že vedľajší účastník na strane odporcu opakovane vstupuje do súdnych sporov, automaticky zastúpený právnym zástupcom, bez toho, aby vopred vedel o akú konkrétnu vec sa jedná, a či vôbec je potrebné do konania vstúpiť. Vzhľadom na uvedené okolnosti dospel k záveru, že zastúpenie vedľajšieho účastníka na strane odporcu právnym zástupcom je účelové, samo o sebe nesleduje cieľ ochrany spotrebiteľa a narúša hospodárnosť konania, a preto náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku do výroku týkajúceho sa trov vedľajšieho účastníka konania podal písomne v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník konania, ktorý navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v III. výroku tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania v sume 86,75 eura na účet jeho právneho zástupcu, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Zároveň vedľajší účastník uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 26,58 eura V dôvodoch odvolania vedľajší účastník uviedol, že zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva taký záver, aby sa účastník odborne spôsobilý, nemohol dať v súdnom konaní zastúpiť advokátom. Prečo by združenie muselo byť odborníkom v danej problematike, keď si ho zakladajú laici, ktorí boli sami poškodení rôznymi praktikami dodávateľov. Prečo by títo laici mali byť odborníkom dokonca na právo procesné, pričom na druhej strane stojí špecializovaná advokátska kancelária navrhovateľa.

K odvolaniu sa písomne vyjadril navrhovateľ, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania podľa § 219 OSP potvrdil. Zároveň navrhovateľ uplatnil trovy konania v odvolacom konaní vo výške 27,- eura .V písomnom vyjadrení uviedol, že na priznanie náhrady trov konania je nevyhnutné splnenie podmienok vyžadovaných § 142 OSP, a to najmä účelnosť vynaložených trov konania, ktorú mal súd pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania vždy skúmať. Uviedol, že ak združenie už v čase svojej registrácie aktívne pôsobilo v oblasti ochrany spotrebiteľa znamená to, že už v tomto čase muselo splňať základné materiálne a personálne predpoklady na vykonávanie aktívnej činnosti v tejto oblasti. Poukázal na to, že vedľajší účastník konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a len z označenia účastníkov konania vedľajší účastník usúdil, že ide o spotrebiteľskú vec. Uviedol, že nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, pretože konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému zvyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť súd prvého stupňa správne prihliadol, keď vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku, ktorým súd prvého stupňa vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP dospel k záveru, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá

je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Ustanovenie § 150 OSP z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdomiam. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Toto zákonné ustanovenie dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi a existencia výnimočnosti daného prípadu. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania, alebo určitej procesnej situácie. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať sociálnej situácie účastníkov. V takomto prípade je potrebné pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch (všetkých) účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnuť i na postoj účastníkov v konaní.

Podľa ust. § 150 ods. 1 OSP je možné rozhodnúť vtedy, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa skúmajú vždy u účastníka konania povinného plne alebo čiastočne nahradiť trovy konania. Tieto dôvody spôsobujú čiastočný alebo úplný zánik práva na náhradu trov konania u čiastočne alebo úplne úspešného účastníka sporu.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporkyne náhradu trov konania nepriznal s poukazom na ust. § 150 ods. 1 OSP z dôvodov hodných osobitného zreteľa vychádzajúc v zásade z názoru, že vedľajší účastník konania (združenie) by mal poskytnúť právnu pomoc účastníkovi konania prostredníctvom osôb zo svojich radov, ktoré vedia poskytnúť právne služby v spotrebiteľských sporoch.

Takéto právne posúdenie náhrady trov konania podľa názoru odvolacieho súdu nie je správne. Ust. § 150 ods. 1 OSP súd aplikuje iba v prípade, že sú v danej veci naplnené všetky dôvody na priznanie náhrady trov konania v konaní úspešnému účastníkovi (vedľajšiemu účastníkovi) podľa § 142 ods. 1 OSP, ale zistí dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Dôvody, pre ktoré súd prvého stupňa náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi konania nie sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, ktorých výnimočnosť spočíva v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania tak, ako ich má na mysli ust. § 150 ods. 1 OSP. Dôvody uvádzané súdom prvého stupňa spochybňujú účelnosť vynaložených trov vedľajšieho účastníka konania na strane žalovanej, ktorý sa dal v konaní zastúpiť advokátom napriek tomu, že vedľajší účastník je združením založeným na ochranu práv spotrebiteľa.

V zmysle ust. § 142 ods. 1 OSP pri určovaní náhrady trov konania súd posudzuje účelnosť vynaložených trov a v konaní úspešnému účastníkovi prizná náhradu trov konania, medzi ktoré patrí okrem iného aj odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát (§ 137 OSP) iba v prípade, že ide o účelne vynaložené trovy konania.

V prednávanej veci v konaní úspešný vedľajší účastník konania, ktorý bol v konaní zastúpený advokátom uplatnil náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia. V zmysle ust. § 142 ods. 1 OSP by mu patrilo právo na náhradu trov konania za predpokladu, že ide o účelne vynaložené trovy konania. V prípade, ak súd dospeje k záveru, že úspešným účastníkom konania vynaložené trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia nie sú účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva, nemôže takéto trovy priznať.

Vzhľadom k vyššie uvedenému sa súd prvého stupňa v ďalšom konaní bude zaoberať tým, či v konaní úspešný vedľajší účastník uplatnil náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Z obsahu spisu vyplýva, že právny zástupca vedľajšieho účastníka konania uplatnil náhradu trov

právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby (č.l. 36 spisu) a to prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie zo dňa 24. 9. 2014. Súd prvého stupňa posúdi každý z uplatnených úkonov právnej služby právneho zástupcu vedľajšieho účastníka konania z hľadiska ich účelnosti a o trovách konania rozhodne podľa § 142 ods. 1 OSP, ktoré ustanovenie vyjadruje zásadu úspechu v súdnom konaní. Zároveň rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.